

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

A. PRZEDMIOT ZAMÓWIENIA

Przedmiotem zamówienia jest „Aktualizacja planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Cisowsko – Orłowińskie PLH260040”, według poniższego zestawienia:

Lasy Cisowsko – Orłowińskie PLH260040	<p>Siedliska przyrodnicze:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus</i>, <i>Agrostis</i>) – 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri</i> p.p. i <i>Bidention</i> p.p. – 5130 Formacje z jałowcem pospolitym (<i>Juniperus communis</i>) na wrzosowiskach lub nawapiennych murawach – 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie) – 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) – 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) – 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) – 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk – 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>) – 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>) – 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion</i>, <i>Galio odorati-Fagenion</i>) – 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>) – 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>) – 91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i>, <i>Pino mugo-Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensobnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne – 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe – 91P0 Wyżynny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>) – 91T0 Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>) <p>Gatunki zwierząt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> – 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i> – 2484 minóg ukraiński <i>Eudontomyszon mariae</i> – 1065 przeplatka aurinia <i>Euphydryas</i> (<i>Eurodryas</i>, <i>Hypodryas</i>) <i>aurinia</i> – 1096 minóg strumieniowy <i>Lamperta planeri</i> – 1042 zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> – 1355 wydra <i>Lutra lutra</i> – 1060 czerwonończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> – 4038 czerwonończyk fioletek <i>Lycaena belle</i> – 1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i> – 1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i> 	10406,87 ha
--	---	--------------------

	<ul style="list-style-type: none"> – 6177 modraszek telejus <i>Maculinea (Phengaris) teleius</i> – 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> (<i>Triturus cristatus cristatus</i>) – 1032 skójka gruboskorupowa <i>Unio crassus</i> – 1084 pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> 	
--	--	--

B. PODSTAWA SPORZĄDZENIA PROJEKTU AKTUALIZACJI PLANU:

1. Projekt aktualizacji Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 należy sporządzić na podstawie:
 - a) Standardowego Formularza Danych (SDF);
 - b) obowiązującego planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wraz ze zmianami – dostępnego na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach pod linkiem: Ustanowione plany zadań ochronnych - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach - Portal Gov.pl wraz plikami źródłowymi;
 - c) opracowań/ekspertyz wykonywanych dla danego obszaru Natura 2000, będących w posiadaniu Zamawiającego, o których mowa poniżej w pkt. 2;
 - d) podręczników metodycznych opracowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), dostępnych na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska;
 - e) map obszaru Natura 2000 dostępnych na stronie internetowej GDOŚ, a także granic obszaru dostępnych w formacie shp pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych>;
 - f) materiałów zgromadzonych podczas pracy nad projektem aktualizacji Planu przez Wykonawcę oraz wiedzy ekspertów.
2. Zamawiający jest w posiadaniu następujących opracowań/ekspertyz dla obszaru Natura 2000, które zostaną udostępnione Wykonawcy po zawarciu Umowy, do wykorzystania:

Lp.	Nazwa opracowania/ekspertyzy
1.	Dokumentacja projektu planów zadań ochronnych
2.	Opracowanie dokumentacji na potrzeby sporządzenia planów ochrony dla rezerwatów przyrody CISÓW IM. ZYGMUNTA CZUBIŃSKIEGO, 2023
3.	INWENTARYZACJA SIEDLISKA PRZYRODNICZEGO 91D0* BORY I LASY BAGIENNE W GRANICACH OBSZARU NATURA 2000 LASY CISOWSKO-ORŁOWIŃSKIE PLH260040, 2019
4.	INWENTARYZACJA SIEDLISKA PRZYRODNICZEGO 91E0* ŁĘGI WIERZBOWE, TOPOŁOWE, OLSZOWE I JESIONOWE (<i>SALICETUM ALBO-FRAGILIS</i> , <i>POPULETUM ALBAE</i> , <i>ALNENION GLUTINOSO-INCANAE</i> , OLSY ŹRÓDLISKOWE) W GRANICACH OBSZARU NATURA 2000 LASY CISOWSKO-ORŁOWIŃSKIE PLH260040, 2019
5.	INWENTARYZACJA SIEDLISKA PRZYRODNICZEGO 91T0* ŚRÓDLĄDOWY BÓR CHROBOTKOWY (<i>CLADONIA-PINETUM</i>) W GRANICACH OBSZARU NATURA 2000 LASY CISOWSKO-ORŁOWIŃSKIE PLH260040, 2019
6.	Uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku 1098 minogi czarnomorskie <i>Eudontomyzon sp.</i> w obszarze Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie PLH260040, 2019
7.	Uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku 1096 minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i> w obszarze Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie PLH260040, 2019
8.	INWENTARYZACJA SIEDLISKA 6410 ZMIENNOWILGOTNE ŁĄKI TRZĘŚLICOWE (<i>MOLINION</i>) W GRANICACH OBSZARU NATURA 2000 LASY CISOWSKO-ORŁOWIŃSKIE PLH260040, 2019

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

9.	Inwentaryzacja siedliska przyrodniczego 7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>) w obszarze Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie PLH260040, 2019
10.	Uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku przyrodniczym 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie) w obszarze Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie PLH260040, 2019
11.	Inwentaryzacja przyrodnicza pachnicy dębowej <i>Osmoderma eremita</i> (kod 1084) w obszarze Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie PLH260040, 2020

3. Projekt aktualizacji Planu należy wykonać zgodnie z :
 - a. art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2026 r. poz. 13);
 - b. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U. z 2024 r., poz. 99);
 - c. innymi aktami prawnymi, aktualnymi na dzień odbioru zamówienia, dotyczącymi przedmiotu zamówienia, np. ustawa o gatunkach obcych, rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.
4. W przypadku zmiany aktów prawnych, o których mowa w pkt. 3 oraz wytycznych, w zakresie obejmującym przedmiot Umowy, w trakcie realizacji zadania Wykonawca zobowiązany jest do uwzględnienia tych zmian.
5. Zamawiający wymaga sporządzenia projektu Planu, zgodnie z opisem zawartym w części E.
6. Wszelka korespondencja utworzona w trakcie realizacji projektu będzie oznakowana znakami graficznymi - logotypem projektu, którego wzór stanowi załącznik nr 1b OPZ.

C. KOŃCOWY PRZEDMIOT ZAMÓWIENIA:

Projekt aktualizacji Planu dla obszaru Natura 2000 składa się z:

- szablonu dokumentacji Planu, opracowanego zgodnie z załącznikiem nr 1a do OPZ (za wyjątkiem ppkt. 1.6 *Kluczowe instytucje/grupy dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności*, 1.7 *Zespół Lokalnej Współpracy i 10 Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu*),
- kart obserwacji siedlisk/gatunków na stanowisku,
- map tematycznych,
- dokumentacji fotograficznej,
- bazy danych GIS,
- projektu korekty SDF,
- projektu korekty granic obszaru – jeśli dotyczy,
- projektu zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska ustanawiającego plan zadań ochronnych wraz z uzasadnieniem i Oceną Skutków Regulacji.

D. ETAPY REALIZACJI PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA:

1. Etap I Zadania:
 - a) Dokonanie przeglądu i analizy dostępnych źródeł informacji (publikowanych, niepublikowanych, informacji ustnych, itp.);
 - a) Przeprowadzenie inwentaryzacji wszystkich siedlisk przyrodniczych w obszarze (**UWAGA!** W sytuacji podpisania Umowy w okresie uniemożliwiającym dokonanie oceny stanu wskaźników, dla których istotny jest aspekt wiosenno-letni dopuszcza się uzupełnienie ocen tych wskaźników w kolejnym etapie);
 - b) Przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej gatunków w obszarze (**UWAGA!** W sytuacji podpisania Umowy w okresie uniemożliwiającym dokonanie oceny stanu wskaźników, dla których istotny jest aspekt wiosenno-letni dopuszcza się uzupełnienie ocen tych wskaźników w kolejnym etapie);

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- c) Wypełnienie szablonu projektu dokumentacji Planu w zakresie ogólnego opisu obszaru, opisu siedlisk przyrodniczych, przedstawienie wyników inwentaryzacji wszystkich siedlisk przyrodniczych w obszarze wraz z podaniem metodyki oraz z oceną stanu ich zachowania, zagrożeniami, celami działań ochronnych i działaniami ochronnymi, w tym również z zakresu monitoringu.
 - d) Opracowanie danych przestrzennych GIS z ww. zakresu (w przypadku zwierząt min. lokalizacja);
 - e) Przedstawienie sprawozdania zawierającego informacje nt. przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej dot. wszystkich gatunków w obszarze.
2. Etap II Zadania:
- a) Powtórzenie inwentaryzacji gatunków;
 - b) Wypełnienie szablonu projektu dokumentacji Planu w zakresie, opisu gatunków, przedstawienie wyników inwentaryzacji wszystkich gatunków w obszarze wraz z podaniem metodyki oraz z oceną stanu ich zachowania, zagrożeniami, celami działań ochronnych i działaniami ochronnymi, w tym również z zakresu monitoringu;
 - c) Analiza dokumentów planistycznych wraz ze wskazaniami do ich zmian i wprowadzenie zapisów do szablonu w tym zakresie;
 - d) Opracowanie korekty SDF zgodnie z Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2023/2806 z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie formularza zawierającego informacje o terenach Natura 2000 (Dz.U.UE.L.2023.2806) – stanowiącą załącznik Nr 1c do OPZ;
 - e) Opracowanie korekty granic obszaru Natura 2000 wraz z uzasadnieniem;
 - f) Opracowanie danych GIS z ww. zakresu;
 - g) Opracowanie map tematycznych;
 - h) Przedłożenie ostatecznej wersji Projektu Aktualizacji Planu dla obszaru Natura 2000 zgodnej z Opisem Przedmiotu Zamówienia.

E. SZCZEGÓŁOWY ZAKRES AKTUALIZACJI PLANU W RAMACH WW. ETAPÓW:

Weryfikacja terenowa występowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt oraz zasięgu przestrzennego siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt na wszystkich potencjalnych obszarach występowania tych przedmiotów ochrony.

1. Prace wstępne:

- 1) Należy dokonać przeglądu i analizy dostępnych źródeł informacji, w tym map oraz danych historycznych nie starszych niż 20 lat (publikowanych, niepublikowanych, informacji ustnych, itp.) dotyczących występowania przedmiotów ochrony oraz wyniki rozpoznania dotyczącego przedmiotów ochrony, stanu zachowania, zagrożeń, podejmowanych działań z zakresu ochrony czynnej i innych działań mogących mieć wpływ na stan ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków. Listę analizowanych materiałów należy uwzględnić w wykazie literatury.
- 2) Podanie metodyki prowadzonych prac, z możliwością jej modyfikacji dostosowanej do danego obszaru wraz z uzasadnieniem, braku zastosowania danego wskaźnika z metodyki GIOŚ. Możliwe jest rozszerzenie listy wskaźników o indywidualnie opracowane, co również należy uzasadnić.
- 3) Przed rozpoczęciem badań terenowych, podczas prac studyjnych należy wytypować stanowiska poszczególnych przedmiotów ochrony. Do tego celu należy wykorzystać wszelkie dostępne informacje (m.in. dane Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego, aktualnych dokumentacji PZO, planów ochrony rezerwatów przyrody, mapy topograficzne, zdjęcia satelitarne i specjalistyczne portale). Oznaczenie stanowisk o ile to możliwe, powinno być zgodne z nazewnictwem użytym we wcześniejszych badaniach (w dokumentacji do PZO, uzupełnień stanu wiedzy, itp).

2. Prace terenowe:

- 1) W zależności od przedmiotu badań, Wykonawca przeprowadzi badania terenowe w optymalnych terminach umożliwiających identyfikację oraz określenie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych/gatunków objętych zamówieniem. Terminy optymalne zawarte są w metodykach opracowanych dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska PMŚ, dostępnych w wersji

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

elektronicznej na stronie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (<https://siedliska.gios.gov.pl>). W przypadkach wyjątkowych, związanych np. z warunkami atmosferycznymi, dopuszcza się przesunięcia obowiązujących terminów, za wcześniejszą zgodą Zamawiającego, po uzasadnieniu takiej potrzeby.

- 2) Podczas badań terenowych należy dokonać również obserwacji siedlisk przyrodniczych lub gatunków niebędących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000.
 - 3) W przypadku stwierdzenia siedlisk przyrodniczych/gatunków z załącznika I i II Dyrektywy Siedliskowej, a zidentyfikowanych w trakcie prac terenowych Wykonawca zobowiązany jest przeanalizować zasadność ewentualnego rozszerzenia listy przedmiotów ochrony. Jeśli analiza wykaże konieczność dodania do listy przedmiotów ochrony wykonać badania zgodnie z pkt. 2.1).
 - 4) Jeżeli w trakcie wykonywania prac terenowych Wykonawca stwierdzi występowanie IGO – gatunków wymienionych w ustawie o gatunkach obcych, stanowiących zagrożenie dla funkcjonowania i ochrony obszaru Natura 2000, winien zaznaczać stanowiska lub płaty. Zebrane dane należy przekazać do właściwej gminy (dane powinny zawierać m.in. warstwy geoprzestrzenne, nazwę gatunku, powierzchnię zajętą przez gatunek, zdjęcie stanowiska/płatu). Dane te winny również zostać uwzględnione w dokumentacji w opisie zagrożeń dla przedmiotów ochrony.
3. Uzupełnienie szablonu aktualizacji dokumentacji Planu, w zakresie:
- a) Zaktualizowanie danych dot. ogólnej charakterystyki obszarów Natura 2000, zawierających syntetyczną informację dotyczącą m.in. usytuowania obszaru w odniesieniu do jednostek powiązanych z regionalizacją kraju, geologię i gleby, hydrologii, klimat, struktura krajobrazu, korytarzy ekologicznych, istniejących form ochrony przyrody, w tym sąsiadujących obszarów Natura 2000, jeśli jest to istotne dla obszaru oraz inne zagrożenia w zależności od specyfiki obszaru i ich związku z przedmiotami ochrony.
 - b) Wykonanie **opisu przedmiotów ochrony** zawierającego m.in. kod, nazwę siedliska przyrodniczego/gatunku, krótką charakterystykę przedmiotów ochrony w obszarze, ogólnym stanie zachowania w sieci Natura 2000 (na podstawie dostępnych badań, monitoringu GIOŚ i in.), randze w obszarze, stanie zachowania w obszarze.
 - c) Dokonanie **oceny stanu ochrony** przedmiotów ochrony:
 - a) Ocenę stanu ochrony należy wykonać zgodnie z metodyką opracowaną w pkt. E.1.2).
 - b) Wykonanie oceny stanu ochrony będzie polegało na podaniu **rzeczywistego** stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r., poz. 99) oraz na opracowaniu **referencyjnego** stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Stan ochrony powinien być opracowany na podstawie wyników badań terenowych, wiedzy eksperckiej oraz w oparciu o istniejącą dokumentację.
 - c) W dokumentacji należy przedstawić łączną ocenę poszczególnych parametrów i wskaźników dla danego siedliska przyrodniczego/gatunku w obszarze. Ponadto należy podać ocenę poszczególnych parametrów i wskaźników osobno dla każdego stanowiska siedliska przyrodniczego/gatunku w obszarze Natura 2000 - kart obserwacji, wykonanych zgodnie ze wzorami przedstawionymi w podręcznikach metodycznych siedlisk i gatunków opracowanych w ramach PMŚ. Zamawiający wymaga dostarczenia opracowanych kart obserwacji jedynie w wersji elektronicznej (w skoroszybie „Excel” dla danego siedliska/gatunku z odrębnymi arkuszami dla jednego stanowiska).
 - d) Ocenę stanu gatunków lub siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze, należy wykonać zgodnie z przyjętą skalą, przy czym oceny te powinny być zgeneralizowane na poziomie obszaru. W trakcie prac należy uwzględnić sąsiedztwo innych obszarów Natura 2000 i

w razie potrzeby zidentyfikować związki funkcjonalne ich przedmiotów ochrony z obszarem objętym Zadaniem w celu zapewnienia spójności sieci Natura 2000.

- e) Podczas określania parametru powierzchni siedliska przyrodniczego w obszarze należy wziąć pod uwagę również rozmieszczenie siedliska przyrodniczego w obszarze, jego fragmentację, trendy zachodzących zmian oraz fragmentację poszczególnych płatów.
- f) Podczas określania parametru stanu populacji gatunku w obszarze należy wziąć pod uwagę również rozmieszczenie, liczebność (min i max) i jednostkę populacji w obszarze oraz trendy zachodzących zmian w tej liczebności a także uwzględnieniu cech właściwych dla danego gatunku.
- g) Parametr „szanse zachowania siedliska/gatunku” należy ocenić, biorąc w szczególności pod uwagę istniejące trendy i zjawiska, a także istniejące plany i programy oraz wyniki raportów o stanie zachowania typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt na poziomie kraju, przekazane Komisji Europejskiej, dostępne na ww. stronie internetowej.
- h) W przypadku, gdy istnieją wcześniejsze dane dotyczące oceny danego stanowiska siedliska/gatunku lub objęte są Państwowym Monitoringiem Środowiska dane te należy uwzględnić jako osobną informację.
- i) W przypadku braku stwierdzenia siedliska/gatunku na stanowisku, na którym wcześniej był podawany, Wykonawca ma obowiązek sporządzenia uproszczonej karty obserwacji zawierającej co najmniej następujące informacje:
 - nazwę i kod siedliska przyrodniczego/gatunku podaną na danym stanowisku we wcześniejszych opracowaniach;
 - w przypadku gatunku – ocenę parametru „siedlisko” oraz ocenę parametru „szanse zachowania siedliska gatunku”, dotyczy sytuacji gdy siedlisko jest dogodne a nie zaobserwowano osobników;
 - w przypadku siedlisk przyrodniczych opis roślinności rzeczywistej;
 - datę badań terenowych;
 - wyjaśnienie powodu zaniku gatunku/siedliska na stanowisku (określając czy nastąpił z przyczyn naturalnych czy antropogenicznych) oraz wskaże – jeśli w świetle dostępnej wiedzy jest to możliwe – działania ochronne konieczne do podjęcia w celu jego przywrócenia, określając co najmniej: opis czynności koniecznych do wykonania oraz termin i częstotliwość;
 - wskazówki wykonywania dalszego monitoringu (jeśli to zasadne);
 - szanse możliwego odtworzenia.
- j) Podczas prac nad dokumentacją, Wykonawca rozważy czy istnieje konieczność wskazania kluczowych siedlisk i gatunków, decydujących o wyznaczeniu danego obszaru, tak aby:
 - była możliwość szczególnie starannego zaplanowania ich ochrony;
 - rozstrzygać na ich rzecz konflikty między celami ich ochrony a celami innych przedmiotów ochrony.
- d) W przypadku rozszerzenia listy przedmiotów ochrony o siedliska przyrodnicze/gatunki z załącznika I i II Dyrektywy Siedliskowej stwierdzone w trakcie badań terenowych Wykonawca uwzględni je w szablonie dokumentacji Planu, na zasadach identycznych jak w przypadku przedmiotów ochrony, jako osobne punkty w danej części tematycznej szablonu.
- e) Wykonanie i załączenie fotografii dla każdego stanowiska z geotagowaniem (.jpg). Co najmniej 1 fotografię dotyczącą każdego stanowiska siedliska/gatunku. Przy opisach fotografii należy podać: nr GUID, nazwę obrazowanego obiektu, datę wykonania fotografii, kierunek wykonania ujęcia (np. S, SW, SE).
- f) Identyfikacja, opis i ocena istniejących i potencjalnych **zagrożeń** wewnętrznych i zewnętrznych, Wykonawca ustali listę zagrożeń i następnie określi ich charakter (wewnętrzne, zewnętrzne) oraz wpływ na przedmioty ochrony, w odniesieniu do każdego stanowiska. Zagrożenia należy opisywać podwójnie, tj. kodami i nazwami zagrożeń wskazanymi w załączniku nr 5 do Instrukcji

wypełniania SDF (wersja 2012.1) oraz kodami i nazwami „Zagrożenia 2019-2024” dot. sporządzania raportu z art. 17 dyrektywy siedliskowej w skali ogólnokrajowej, udostępnionymi na portalu referencyjnym: https://cdr.eionet.europa.eu/help/habitats_art17/index.html.

- g) Określenie **celów** działań ochronnych możliwych do osiągnięcia w dalekosiężnej perspektywie czasowej wraz z wskazaniem perspektywy osiągnięcia właściwego stanu ochrony. Przy ustalaniu celów działań ochronnych dla przedmiotów ochrony Wykonawca powinien uwzględnić zastosowane wskaźniki metodyki GIOŚ oraz indywidualne, w szczególności takie które pozwolą na monitorowanie i weryfikację założonych celów.
- h) Propozycje **zadań ochronnych, obejmujące::**
- a) działania ochronne przeciwdziałające zdefiniowanym zagrożeniom, fakultatywne i/lub obligatoryjne dla poszczególnych przedmiotów ochrony wynikających z celów, które mogą dotyczyć między innymi wykonania określonych, jednorazowych bądź powtarzalnych zadań ochronnych; działania ochronne muszą być indywidualnie zaprojektowane i dostosowane do każdego stanowiska, jeśli wynika to z ich specyfiki i zróżnicowania.
Dopuszcza się określanie działań ochronnych poza granicami obszaru Natura 2000, jeśli jest to konieczne dla osiągnięcia celów ochrony obszaru Natura 2000.
 - b) monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych, w tym wskazanie propozycji **punktów monitoringu** dla poszczególnych przedmiotów ochrony, rozłożonych w sposób pozwalający optymalnie ocenić ewentualne zmiany w ich stanie, w tym ocenić skuteczność działań ochronnych.
 - c) Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowania ich ochrony. Działanie to dopuszcza się jedynie w uzasadnionych merytorycznie przypadkach.
- i) Określenie wskazań do zmian w dokumentach planistycznych (obowiązujące jak i będące w fazie projektu) niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony w obszarach Natura 2000 dla poszczególnych siedlisk przyrodniczych i gatunków, których realizacja może uniemożliwić realizację celów, w tym m.in. planach urządzenia lasu i uproszczonych planach urządzenia lasu, planach ogólnych gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województwa, wraz ze szczegółowym uzasadnieniem. Należy w sposób wyczerpujący uzasadnić merytorycznie, że wskazania są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków, dla których wyznaczono obszar Natura 2000.
- j) **Ustalenie potrzeby sporządzenia planu ochrony:**
- a) Wykonawca oceni, czy jest potrzebne sporządzenie planu ochrony dla całego lub części obszaru, jako jedno z działań ochronnych, biorąc pod uwagę w szczególności:
 - potrzebę przeprowadzenia gruntownej inwentaryzacji przyrodniczej lub badań przedmiotów ochrony;
 - konieczność unormowania zagadnień wchodzących w zakres planu ochrony, a nie mieszczących się w zakresie Planu.
 - b) W razie stwierdzenia jednej lub więcej przesłanek należy określić termin sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru, biorąc pod uwagę czas potrzebny na wykonanie niezbędnych prac.
- k) Zestawienie potrzeb **weryfikacji SDF obszaru i jego granic:**
- a) Wykonawca opracuje projekt aktualizacji SDF wraz z jej uzasadnieniem merytorycznym, zgodnie z szablonem Standardowego Formularza Danych Natura 2000, określonym w Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2023/2806 z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie formularza zawierającego informacje o terenach Natura 2000 (Dz.U.UE.L.2023.2806), w tym uzupełni brakujące dane na podstawie przeprowadzonych badań.

- b) W odniesieniu do siedlisk przyrodniczych/gatunków, których występowanie w badanym obszarze nie zostanie potwierdzone, konieczne będzie podanie informacji o prawdopodobnej przyczynie braku ich występowania (pierwotny błąd naukowy, zanik siedliska/gatunku na stanowisku). Informacje te należy zawrzeć w treści dokumentacji przy opisie przedmiotu ochrony, a wnioski w tym zakresie powinny być oparte na wiedzy eksperta i danych literaturowych. W przypadku, gdy w toku sporządzania projektu aktualizacji Planu zaistnieją uzasadnione przesłanki dokonania zmian w zakresie liczebności gatunków, powierzchni siedlisk, oceny poszczególnych parametrów przedmiotów ochrony Wykonawca uwzględni te zmiany wraz z uzasadnieniem merytorycznym.
- c) W przypadku siedlisk przyrodniczych/gatunków ocenionych na D, należy przeanalizować zasadność pozostawienia ich w SDF oraz stosownie uzasadnić. Pozostawienie z oceną D wymaga podania powierzchni zajmowanej przez siedlisko.
- d) W przypadku ujawnienia w toku prac nad projektem aktualizacji Planu potrzeby dokonania korekty granic obszaru Natura 2000, Wykonawca opracuje propozycję nowego przebiegu granicy obszaru wraz z merytorycznym uzasadnieniem.
- e) Korekta granic obszaru Natura 2000 może dotyczyć zarówno jego powiększenia jak i zmniejszenia, jednak w obu przypadkach opierać się ona może jedynie na kryterium naukowym; przyczyny społeczne i ekonomiczne nie mogą być podstawą korekty.

4. Opracowanie danych przestrzennych GIS:

4.1. Opracowanie danych przestrzennych GIS należy opracować zgodnie z następującymi standardami:

- a) Wyniki bieżącej inwentaryzacji terenowej w „Standardzie wektorowych danych przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na potrzeby gromadzenia informacji o rozmieszczeniu chronionych gatunków, ich siedliskich oraz siedlisk przyrodniczych” wersja 2019.1 - dostępnymi na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska pod adresem: <https://www.gov.pl/web/gdos/wytyczne-i-poradniki2>, zwanym dalej „Standard GDOŚ RGS”, dotyczy to również zinwentaryzowanych siedlisk przyrodniczych i gatunków oznaczonych literą D oraz kwalifikujących się do bycia przedmiotem ochrony, dla których należy sporządzić oddzielne warstwy.
- b) Na bazie analizy wszystkich dostępnych źródeł wiedzy o obszarze zbiory danych ze „Standardu wektorowych danych przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na potrzeby zarządzania obszarami Natura 2000”, dostępnym na stronie GDOŚ pod adresem: <https://www.gov.pl/web/gdos/wytyczne-i-poradniki2>, zwanym dalej „Standard GDOŚ N2K”.

W wypadku opublikowania nowszej wersji standardu, Wykonawca jest obowiązany stosować najnowszą wersję, chyba że Zamawiający wskaże inną wersję.

4.2. Zbiory danych w ramach Standardu GDOŚ N2K:

- c) warstwa z granicą obszaru Natura 2000 (soon2k_aft),
- d) warstwa z obszarem objętym pracami nad sporządzeniem dokumentu planistycznego dla obszaru Natura 2000 (planarz_aft),
- e) warstwy z rozmieszczeniem siedlisk przyrodniczych i gatunków w obszarze Natura 2000 (szczegółowy opis warstw na stronie nr 7, 8 i 9 Standardu GDOŚ N2k);
- f) warstwa z lokalizacją zagrożeń dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 (zagr_aft);
- g) warstwa z lokalizacją działań ochronnych dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 (dziaochr_aft).

4.3. Wymagane jest również opracowanie następujących warstw przestrzennych i wykazów:

- a) warstwa działek ewidencyjnych – pobrana z Krajowej Usługi Integracji Ewidencji Gruntów

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

(KIEG) z podaną datą pobrania, na których zaproponowano działania ochronne wraz z podaniem rodzaju/typu działania i przedmiotu ochrony, którego dotyczy;

- b) wykaz działek, na których zaplanowano działania ochronne wraz z podaniem rodzaju/typu działania i przedmiotu, którego dotyczy (w programie Word Microsoft Office).

Dla warstw GIS należy dołączyć opis danych (plik tekstowy z wyszczególnieniem wszystkich warstw przestrzennych i opisem, co każda z nich przedstawia). W przypadku niewystępowania gatunku w Standardach GDOŚ RGS, GDOŚ N2K należy dopisać kod ze Standardu OP wraz z nazwą gatunkową i zawrzeć informacje o dopisanych kodach w opisie danych. W przypadku braku konieczności tworzenia warstwy należy załączyć taką informację w pliku tekstowym.

5. Przedstawienie na mapach tematycznych:

- rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych, będących przedmiotami ochrony w obszarze;
 - rozmieszczenia siedlisk gatunków, będących przedmiotami ochrony w obszarze ;
 - proponowanych działań/zadań ochronnych;
 - korekty granic obszaru.
6. Wykonawca jest zobowiązany do uzyskania wszystkich zgód i zezwoleń, w tym dotyczących odstępstw od zakazów obowiązujących względem rezerwatów przyrody i ochrony gatunkowej, wymaganych do prowadzenia badań terenowych.
7. Wykonawca zobowiązany jest do każdorazowego rejestrowania trasy przemieszczania się (ślady GPS) i przekazania danych w tym zakresie wraz z danym etapem Zadania.
8. W trakcie prac nad dokumentacją do aktualizacji planu zadań ochronnych, Wykonawca ma obowiązek współpracować z Zamawiającym w zakresie identyfikacji różnych grup interesu oraz sposobu komunikowania się z nimi w toku całego procesu pracy nad aktualizacją planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, uwzględniając specyfikę danego obszaru Natura 2000 i znaczenie tych grup dla realizacji zapisów aktualizacji planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.
9. Wykonawca podczas udziału we wszystkich spotkaniach Zespołu Lokalnej Współpracy oraz posiedzeniach Regionalnej Rady Ochrony Przyrody zaprezentuje wyniki przeprowadzonych badań terenowych oraz wnioski.
10. W trakcie prac nad dokumentacją do aktualizacji planu zadań ochronnych, Wykonawca ma obowiązek współpracować z Zespołem Lokalnej Współpracy:
- 1) Wykonawca przygotowuje wkład merytoryczny na spotkania, w tym wyniki przeprowadzonych badań terenowych, zagrożeń, celów działań i propozycji działań ochronnych (np. w formie prezentacji).
 - 2) Wykonawca podczas spotkań pełni funkcję merytorycznego eksperta z zakresu objętego dokumentacją.
 - 3) Zamawiający przewiduje ok. trzech spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy w obszarze Natura 2000.
11. Za część logistyczną w zakresie organizacji i finansowania spotkań Zespołów Lokalnej Współpracy (sala, catering) oraz obsługę kancelaryjną odpowiada Zamawiający. Po każdym spotkaniu Zespołu Lokalnej Współpracy Zamawiający sporządzi protokół, w którym zawarte będą m.in. zgłaszane uwagi.

II. Forma opracowania dokumentacji:

1. Dokumentację należy złożyć: 1 egzemplarz w formie papierowej: kompletny projekt aktualizacji Planu zgodny z opisem przedmiotu zamówienia wraz z jej zapisem w wersji elektronicznej na jednej płycie CD/DVD; z zastrzeżeniem dokumentacji fotograficznej i kart obserwacji.

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

2. Wersja drukowana dokumentacji i wersja elektroniczna muszą być identyczne.
3. Dokumentację należy wykonać w języku polskim z zachowaniem zasad pisowni polskiej. W przypadku nazw gatunków i zbiorowisk roślinnych należy je podać w języku łacińskim (kursywą) i polskim.
4. Wersję drukowaną dokumentacji należy spiąć w sposób trwały, dopuszcza się bindowanie materiałów pod warunkiem nie tworzenia dużych tomów utrudniających przeglądanie poszczególnych kart, poszczególne tomy dokumentacji należy czytelnie i w sposób trwały opisać na stronie frontowej oraz grzbiecie. Wszystkie strony w dokumentacji powinny być ponumerowane, włącznie z kartami, na których znajdują się zdjęcia, ryciny, tabele.
5. Na stronie tytułowej dokumentacji oraz na płycie CD/DVD należy umieścić:
 - tytuł dokumentacji – „Aktualizacja planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (*wpisać właściwą nazwę wraz z kodem obszaru*)”
 - zapis: *Zadanie finansowane w ramach projektu nr FENX.01.05-IW.01-0106/24 „Aktualizacja planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz z prowadzeniem monitoringów” w ramach działania FENX.01.05. Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury priorytet FENX.01 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027* oraz logotyp, którego wzór znajduje się w załączniku nr 1b do OPZ.
6. Egzemplarz dokumentacji na płycie CD/DVD należy dostarczyć w trwałych opakowaniach opisanych na froncie i grzbiecie opakowania oraz bezpośrednio na płycie.
7. Informacja o zespole autorskim przedstawiona zbiorczo na pierwszej lub drugiej stronie tytułowej wraz z wskazaniem opracowanego zakresu (za dany zakres odpowiada osoba wskazana w złożonej ofercie).
8. Dokumentację fotograficzną należy przedłożyć w wersji cyfrowej w formacie JPG, o rozdzielczości min. dpi 300, jako odrębny załącznik - na płycie CD/DVD, opisane zgodnie z pkt. E.3.5.
9. Mapy należy wykonać w formacie jpg w skali 1: 25 000 (lub innej, po uzgodnieniu w kontaktach roboczych z Zamawiającym), uwzględniając swobodny i prawidłowy odczyt zawartych na niej informacji. Dopuszcza się możliwość umieszczenia kilku tematów na jednej mapie pod warunkiem, że zachowana zostanie czytelność mapy.
10. Warstwy przestrzenne w formacie shapefile w układzie współrzędnych PL-1992.
11. Pliki tekstowe w formacie: doc/docx oraz PDF.
12. Układ dokumentu (w tym liczba tomów) i szatę graficzną (m.in. wielkość i rodzaj czcionki), skalę i format oraz tytuły map, sposób dzielenia map na części, sposób sporządzania wykazów działek należy uzgodnić z Zamawiającym.

Załączniki :

1. Zał. 1a - szablon dokumentacji Planu
2. Zał. 1b - logotyp projektu
3. Zał. 1 c - Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2023/2806 z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie formularza zawierającego informacje o terenach Natura 2000 (Dz.U.UE.L.2023.2806)

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

